

'กลัวโควิด-กลัววัคซีน-กลัวอด' สะท้อนปัจจุบันและอนาคตหลากหลายมุม

สกู๊ปพิเศษ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือ โควิด-19 ในหลายประเทศยังคงมีตัวเลขผู้ติดเชื้อเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ทุกฝ่ายต่างพยายามต่อสู้อย่างเต็มที่ เพื่อเอาชนะโรคร้ายนี้ให้ได้

โดยสิ่งสำคัญที่จะสกัดโควิด-19 ให้อยู่หมัดได้ก็คือ "วัคซีน" ที่ตอนนี้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้เดินหน้าฉีดให้กับประชากรอย่างเต็มที่ โดยข้อมูลจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ระบุว่า ทั่วโลกได้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ไปแล้ว 1,579 ล้านโดส ใน 197 ประเทศ/เขตปกครอง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของประเทศไทย ได้มีการฉีดวัคซีนแล้ว 2,648,256 โดส โดยเป็นการฉีดเข็มแรก 1,726,431 โดส และเข็มที่สอง 921,825 โดส (สถิตินับถึงวันที่ 21 พฤษภาคม 2564)

อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบหลายด้าน ทั้งสังคม เศรษฐกิจ จนทำให้ประชาชนเกิดความกลัวขึ้นมา และได้มีการหิบบกประเด็นนี้มาหารือกัน

เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2564 สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์

วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จัดการเสวนาออนไลน์ เรื่อง "โควิด-19 กับความกลัว : กลัวโควิด กลัววัคซีน กลัวอด" โดยมี ดร.วิภารัตน์ ดีอ่อง ผู้อำนวยการ วช. เป็นประธานเปิดการเสวนาออนไลน์ มี ศ.กิตติคุณ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ ประธานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (กสว.), นายแพทย์สมศักดิ์ อรรฆศิลป์ อธิบดีกรมการแพทย์, ศาสตราจารย์ นายแพทย์ยง ภู่วรรณ หัวหน้าศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ด้านไวรัสวิทยาคลินิก คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ดร.ณนริฎ พิศลยบุตร สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ร่วมเสวนา

วัตถุประสงค์ของการจัดงานในครั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงผลงานวิจัยและนวัตกรรมและคลายข้อสงสัยลดความกังวลใจ เพิ่มความเชื่อมั่นในการเข้ารับการฉีดวัคซีนที่ใช้ภายในประเทศ และยังรวมถึงการรับทราบผลกระทบและผลข้างเคียง รวมถึงแนวทางแก้ไขทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ จากองค์ความรู้งานวิจัยและนวัตกรรมของประเทศอย่างแท้จริง

ดร.วิภารัตน์ ดีอ่อง ผู้อำนวยการ วช. กล่าวในวงเสวนาว่า การแก้ปัญหาและรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ถือเป็นวาระแห่งชาติ โดย วช.ได้สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์ ในฐานะหน่วยงานบริหารงานวิจัยของประเทศ (PMU) และศูนย์ปฏิบัติการด้านนวัตกรรมทางการแพทย์ และการวิจัยและพัฒนา เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคโควิด-19 อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในขณะนี้ประเทศเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 อีกครั้ง จึงต้องมีการควบคุมและป้องกัน ควบคู่กับการเร่งฟื้นฟูสังคม เศรษฐกิจให้กลับมาสู่ระดับเดิมโดยเร็ว รวมถึงการเตรียมนวัตกรรมทางการแพทย์อื่นๆ เพื่อรองรับการระบาดในระลอกใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ หลายประเทศทั่วโลกได้เร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาวัคซีนเพื่อป้องกันโรคโควิด-19 โดยทุกประเทศได้มีนโยบายในการฉีดวัคซีนให้ประชาชนภายในประเทศให้เร็วที่สุดด้วยความปลอดภัยตามมาตรฐานการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อให้ร่างกายสร้าง **Antibody (แอนติบอดี)** ต่อเชื้อโควิด-19 การฉีดวัคซีนของทั่วโลกมุ่งหวังว่าจะสามารถ

ป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้ เพื่อให้บรรลุผล วช. จึงเน้นงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถช่วยแก้ปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจในระหว่างที่เกิดวิกฤติโรคโควิด-19 เพื่อรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้น

“นอกจากประเด็นการศึกษาอุบัติการณ์ และการดำเนินโรค หลังการได้รับวัคซีนป้องกันโควิด-19 ในบุคลากรทางการแพทย์ ประชาชน และผู้มีโรคประจำตัว ยังมีการติดตามความปลอดภัย ผลของภูมิคุ้มกันที่จะเกิดขึ้นจากการได้รับวัคซีน และยังมีการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการแพทย์

ที่มีศักยภาพ มีมาตรฐานความปลอดภัย สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ การวิจัยดังกล่าวจะช่วยให้ประเทศสามารถฟื้นตัวได้เร็ว เพิ่มภูมิคุ้มกันทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และสุขภาพให้กับประชาชนในประเทศ” ผู้อำนวยการ วช. กล่าว

ขณะที่ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ยง ภู่วรวรรณ หัวหน้าศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านไวรัสวิทยาคลินิก คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญในการลดการระบาด คือการสร้างภูมิคุ้มกันด้วยวัคซีน เพื่อช่วยป้องกันการป่วยที่มีอาการรุนแรง ลดการสูญเสีย ซึ่งในอนาคตจะมีวัคซีนหลาย ๆ บริษัทเข้ามา เราจะต้องพร้อมให้ข้อมูลที่ถูกต้อง โดยในอนาคตอาจมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการฉีดวัคซีนเข็มที่ 3 เพื่อหยุดยั้งการระบาดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การขจัดความกลัวเกี่ยวกับเรื่องวัคซีน จึงควรเป็นการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

ทางด้าน นายแพทย์สมศักดิ์ อรรณศิลป์ อธิบดีกรมการแพทย์ กล่าวถึงความก้าวหน้าเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขการเกิด **VITT** หรือภาวะเกล็ดเลือดต่ำ โดยการใช้ **IVIg** หลังการฉีดวัคซีน ซึ่งได้รับการอนุมัติแนวทางจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) แล้ว อีกทั้งมีการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ รวมถึงผลข้างเคียงเกี่ยวกับระบบประสาท ร่วมกับ นายแพทย์เมธา อภิวัฒนากุล จากสถาบันประสาทวิทยา และมีการวิจัยเกี่ยวกับวัคซีน ใน 6 ด้าน อาทิ การสร้าง **Vaccine Passport** การสื่อสารข้อมูลที่โปร่งใส เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการปรับตัวพร้อมเรียนรู้ไปพร้อมกัน โดยให้ความสำคัญ ด้านข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง นโยบายที่ชัดเจน การบริหารงานด้วยหลักวิชาการ และความร่วมมือจากประชาชน

“ขณะนี้กรมการแพทย์ได้สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์การฉีดวัคซีนสถานีกกลางบางชื่อ เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มประชาชนผู้ให้บริการด้านคมนาคม อาทิ รถตู้ รถแท็กซี่ มอเตอร์ไซค์รับจ้าง รวมถึงพ่อค้า-แม่ค้า โดยจะเริ่มทดสอบ

ระบบประมาณ 5,000 คน โดยสามารถรองรับการฉีดวัคซีน
ได้วันละ 10,000 คนหรือ 300,000 คนต่อเดือน เชื่อ
ว่าจะสามารถเป็นอีกหนึ่ง Outlet ในการช่วยเหลือพื้นที่
กรุงเทพมหานคร” อธิบดีกรมการแพทย์ กล่าว

ขณะที่ ศ.กิตติคุณ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์
มิตรภาพ ประธานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรม (กสว.) กล่าวถึงนโยบายการให้การสนับสนุน
ทุนวิจัยและนวัตกรรม ด้านโควิด-19 ว่า การวิจัยได้มีการ
แบ่งการทำงานเป็นระยะต่างๆ โดยยึดหลักการตามองค์การ
อนามัยโลก(WHO) มีความพร้อมด้านองค์ความรู้และ
นวัตกรรมที่สามารถส่งเสริมและต่อยอดให้กับภาครัฐและ
ภาคเอกชนได้ อย่างเช่น การผลิตวัคซีนในไทย ที่จะเกิด
ขึ้นในเร็ว ๆ นี้ โดยความร่วมมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้
ระหว่างมหาวิทยาลัย Oxford และ บริษัท Astrazeneca
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในการผลิตชีววัตถุ และส่งเสริม
ในเชิงธุรกิจต่อไปได้

ดร.ณรรักษ์ พิศลยบุตร สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา
ประเทศไทย (TDRI) กล่าวว่า โครงการประเทศไทยใน
อนาคต ที่ได้รับการสนับสนุนทุนจาก วช. สะท้อนให้เห็น
ภาพความกังวลใจในอนาคต ว่า ฐานะทางการคลังจะมี
ปัญหามากขึ้น การเจริญเติบโตของไทยตกลงเรื่อยๆ ทุกๆ
5 ปี ถ้าเฉลี่ยดู พบว่าเศรษฐกิจเคยโตถึง 4% แต่ตอนนี้หล่น
ลงมาอยู่ที่ 3.8% และ ณ ตอนนี้ เหลือ 3.4% ซึ่งในอนาคต
ถ้าไม่มีเครื่องจักรทำเงินใหม่ จะยิ่งตกลงเรื่อยๆ

ส่วนด้านการคลัง ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลหา
รายได้เพียง 16.28% GDP แต่ประเทศไทยใช้จ่ายไปถึง 18.07%
GDP นั้น หมายความว่าทุกปี การคลังของประเทศไทยจะ
ติดลบประมาณ 1.79% GDP และนี่ก็เป็นการสะท้อนว่าใน
อนาคต ประเทศไทยจะมีหนี้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉลี่ยใน
ระยะยาว

การเสวนาครั้งนี้ ถือเป็นการสะท้อนมุมมองอีกด้าน
หนึ่งของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย